

Editorial

EduQ estrena nova secció

Aureli Caamaño

Fina Guitart

Mercè Izquierdo

Montse Tortosa

EduQ estrena nova secció. En aquest número d'estiu d'EduQ, segon número d'enguany, inaugurarem la secció «Llenguatge i terminologia» que vam incorporar a la revista en el número anterior i s'hi inclouen dos articles que presentarem al final d'aquest editorial.

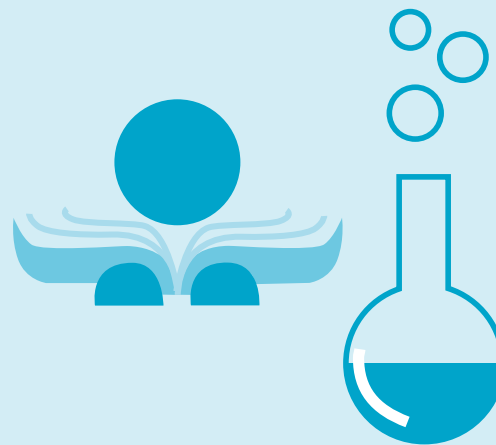
En els darrers mesos, des de la Societat Catalana de Química, com a editors de la revista *Educació Química*, EduQ, hem continuat la tasca de donar a conèixer la revista. El suport de l'Institut d'Estudis Catalans és clau per dur a terme aquesta difusió i la Societat Catalana de Química agraeix i valora molt positivament aquest suport. Vam tenir l'oportunitat de presentar la revista a les XIII Jornades de l'AEFiQ-Curie que es van realitzar el passat mes de maig a la ciutat d'Elx (Alacant), amb la intenció d'apropar EduQ als professionals de l'educació d'aquestes terres. D'altra banda, amb el propòsit d'internacionalitzar la revista i de donar-la a conèixer als docents de la química de l'Amèrica Llatina, i sempre amb el suport de l'IEC, EduQ es presentarà al Congrés Internacional d'Educació en Ciències Naturals a Cartagena de Indias (Colòmbia) el proper mes.

L'acceptació de la revista *Educació Química* continua sent molt satisfactòria i valorem de manera positiva la rebuda que ha tingut entre el professorat de química. Esperem que la revista es vagi consolidant com una eina útil per a la tasca docent i que contribueixi a establir i a enfortir vincles entre els professionals de l'educació química.

El número 3 inclou articles de les seccions següents: «Trellat pràctic al laboratori», «Conceptes i models químics», «Projectes curriculars», «Estratègies i recursos didàctics», «Història i naturalesa de la química» i «Terminologia química».

L'article «Els misteris dels productes de neteja», que ha escrit Marta Segura i Josep M. Valls, desvetlla alguns dels misteris que els productes de neteja podrien tenir per als alumnes. Els autors proposen un conjunt d'activitats pràctiques atractives i didàctiques que van donant a conèixer l'acció específica dels agents netejadors d'ús més freqüent per treure taques de greix, taques acolorides o taques produïdes per la calç de l'aigua. Els productes de neteja són, al cap i a la fi, productes químics, i els autors relacionen la quotidianitat en l'ús d'aquests productes amb la química que amaguen al darrere.

En l'article «Contribució del llenguatge al procés de modelització del canvi químic», Josep Lluís Estanya i Mercè Izquierdo presenten els resultats d'una recerca sobre el procés de modelització d'un episodi (escalfar sucre fins que es carbonitzi) portat a terme per alumnes d'educació secundària obligatòria. Els autors transcriuen les intervencions dels alumnes a l'aula i aporten les representacions gràfiques d'aquests per interpretar què passava

en el procés estudiat. L'article destaca la importància de l'experimentació i del diàleg en el procés de modelització, en aquest cas, del canvi químic.

El professor de química del Brasil Wildson dos Santos i el seu equip presenten en l'article «Química e sociedade: um projeto brasileiro para o ensino de química por meio de temas CTS» un projecte curricular de química per a l'ensenyament secundari

estructurat sobre la base de diversos temes CTS. L'article descriu els fonaments del projecte, les estratègies didàctiques que utilitza i els conceptes i les habilitats científiques que desenvolupa. Entre els temes CTS que tracten els materials didàctics del projecte, hi ha la contaminació atmosfèrica, les deixalles, l'agricultura, l'estètica, els recursos energètics, l'aigua, la radioactivitat i l'energia nuclear i la presència de la química en les nostres vides.

Els professors Gabriel Pinto i Salvador León proposen en l'article «Estequiometria i vida quotidiana» una manera més motivadora i contextualitzada de plantejar els problemes de càlculs estequiomètrics als alumnes de secundària. En concret, l'article inclou dotze problemes per abordar càlculs estequiomètrics amb substàncies familiars com ara els medicaments, els fertilitzants i les aigües minerals, o bé problemes relacionats amb la problemàtica de les emissions de diòxid de carboni. L'article inclou també els resultats d'aquests problemes i els comentaris dels autors i la valoració de la utilització d'aquest recurs didàctic a les aules.

En l'article «Llibres de text i pràctiques d'ensenyament de la química (1700-1900). Part I: Manuals, disciplines escolars i protagonistes de l'educació científica», José Ramón Bertomeu dóna a conèixer les principals conclusions d'un estudi sobre els manuals de química dels segles XVIII i XIX publicats a França i a Espanya. En aquesta investigació es posa de manifest la importància històrica dels llibres de text per a l'establiment d'una nova disciplina i per configurar els seus límits i la seva estructura. L'article constitueix la primera part de l'estudi realitzat per l'autor, el qual ens oferirà la segona part en el proper número d'EduQ.

Els articles «La enseñanza y el aprendizaje de la terminología química: magnitudes y símbolos», dels autors Aureli Caamaño i Glinda Irazoque, i «Element Al», de Claudi Mans, enceten la secció de «Terminologia química». Un article dialoga amb l'altre i és per aquest motiu que ens ha semblat convenient d'incloure els dos en aquest número. En el primer article, els autors dediquen la primera part al llenguatge químic, tot reflexionant sobre les dificultats dels alumnes, la polisèmia, la sinonímia, etc., i la segona part a recollir i a comentar les normatives sobre magnituds fisicoquímiques i les seves unitats. L'article d'en Claudi Mans presenta l'ambigüitat i la controvèrsia de la utilització del terme *element* en el context de la taula periòdica i aporta reflexions enriquidores per als docents de la química.

Esperem que aquest número sigui del vostre interès, que continueu fent-nos confiança i convidem totes les persones o entitats interessades a subscriure's a la revista i a fer-se socis de la Societat Catalana de Química.

Editors d'EduQ